

Ordet fritt, også om okkupasjonstiden

Det er godt at det endelig begynner å bli rom for annet i norske aviser enn «Den nasjonale konsens» om okkupasjonstiden som professor Grimnes hevder foreligger. (Nytt Norsk Tidsskrift nr. 2/1990). Denne konsens bygger på at de som sa og sier de kjempet for ytringsfriheten under okkupasjonen, fortsatt ønsker å beholde den som en særrettighet for seg selv og de som er enige med dem. I Ytringsfrihetskommisjonens innstilling (NOU 1999:27 s.70) nevnes mennesker som ble straffet for å ha ytret seg mot etterkrigsoppjøret. Det blir fremstilt som om forfatterne selv var straffedømt. Halvparten var det ikke. En av dem var Aasulv Holte fra Skien som var den eneste politimann fra Skien, Porsgrunn eller Notodden som ikke hadde meldt seg inn i Nasjonal Samling. NS-medlemmene selv var i stor grad fratatt muligheten for å utgi noe. Harald Franklin Knudsen fra Porsgrunn utga bok på eget forlag trykt i Danmark. Disse skrifterne ble stort sett ikke omtalt i øvrige norske media.

Det var heller ikke mulig å få inn i pressen dementier av usanne påstander til skade for NS-folk (s. 71). Kommisjonens konklusjon om dette holder ikke (s. 50): «Til tross for visse svikt i spesielle perioder er det da også rimelig å hevde at systemets grunnstruktur besto prøven».

Den manglende kommunikasjon fra 1940 av mellom de to parter fra 2. Verdenskrig i Norge har dels skapt, dels opprettholdt

to sort/hvitt-bilder nesten uten gråtoner, som forholder seg til hverandre som positiven og negative på et fotografi. En tredje versjon kan foreligge hos Ingvar Skobbas «Good Guys», kommunistene. Kommunistene var de neste som fikk problemer for sine politiske oppfatningers skyld, og som også fikk problemer med å komme til orde i det norske samfunnet. Den gjensidige oppfatninger at «Vi handlet i samsvar med våre felles verdier til gagn for våre medmennesker. De andres hensikt var å motarbeide og forfølge oss som handlet uselvisk til beste for hele det norske folk».

Folk flest vet derfor ikke at medlemmer av Nasjonal Samling oppfatter det som uttrykk for at de blir påført sine politiske motstanderes internasjonale motstand når de kalles nazister. De føler seg pådømt Hjemmefrontens illegalitet, og den skyld de mener de myndigheter som utgikk fra Stortinget valgt for perioden 1936-39 hadde for en politikk som la Norge åpent for invasjon. NS-folk mener de har krav på takknemlighet for at de pga. dyktighet i forhandlinger med tyske myndigheter forhindret hungersnød (som den i 1807-14), og at de også ved aktive forhandlinger hindret at langt flere nordmenn ble henrettet av okkupasjonsmakten.

Begge (alle) parter oppfatter seg altså som helter, og motparten som amoralske forbrytere.

Bare kommunikasjon kan moderere oppfatningene, og fø-

re til forsoning. Nå begynner det endelig å bli mulighet for å oppklare drap fra okkupasjonstiden.

Riksadvokatens rundskriv 15.10.45 førte til at mange drap ikke ble etterforsket, i alle fall hvis det var mistanke om at Hjemmefronten sto bak. Amfinn Moland har klagjort (PD12.januar) at Ruth Jørgensen (44) fra Porsgrunn ikke ble skutt og drept i stedet for sin mann natt til 12. april 1941. Ti nordmenn gikk den natten i land fra en britisk destroy og ødela hjørnesteinsbedriften i Øksfjord, en sildolje- og sildemelfabrikk. Det var ikke i tillegg meningen å likvidere hennes mann som var leder av bedriften og medlem av NS; Han skulle bare bortføres på ubestemt tid til Storbritannia. De ti nordmennene valgte å ta seg inn i huset der det var en familie med tre barn, fra sju år og oppover, ved å skyte to skudd mot låsen.

Et drap fra okkupasjonstiden som fortsatt er uopklart er det eneste lensmann cand.jur. Røring fikk ansvar for å oppklare. Det er omtalt i «Varden» 12. august 1943: «For om lag 14 dager siden forsvant en hushjelp sporeløst i Skjelsvik. Piken som var om lag 20 år og hjemmehørende i Sannidal, hadde sagt at hun skulle gå til en venninne, men til denne var hun ikke kommet. Det ble igangsatt undersøkelser og lensmann Røring i n g, Eidanger fikk ordnet med manngard etter henne, og i denne deltok en stor del av befolkningen i Nystrand-distriktet. Mens man på denne

måten lette etter piken fant man i går i Prestegårdsskogen liket av en kvinne, som lå delvis nedgravet. Etter hva lensmann Røring opplyser til «Varden» antar man at det er den forsvunne piken som er funnet».

Etter at Røring selv var drept, ble følgende samtale notert ned av Hjemmefronten som avlyttet telefonen til det tyske Sikkerhets Politiet i Larvik (FAMA-rapporten): «Telefon 7. april 1945 kl 11.37 Samtale mellom Schuckert SIPO Larvik og Allstad (Austad?) Skien. Schuckert sender bil for å hente Allstad kl 14. Allstad: Har du hørt at Røring er skutt? Ingen kan forklare hvorfor HAN er skutt. Allstad sier han var en av de svakeste de hadde og forklarer at han i flere og flere tilfeller gikk inn for å dekke arbeidssvikere. Schuckert tror det ligger noe personlig bak kom mordet».

Det er kjent at det foregikk ødeleggelse av veiskilt i Eidanger. Den listen Skobba har og som han mener de fant på Røring, mens andre mener den ble fjernet fra Lensmannskontoret, kan være liste over folk som skulle gå vakt og hindre videre ødeleggelse av skiltene. Røring hadde sikkert i sin tid også laget en liste over hvem han skulle be gå manngard etter tjenestepikene.

I.C. Stridsklev

PS.: Navnet Røring er også uthevet i originalen fra 1943.

Varden
18/2 - 2002

vil kutte i midlene til otransport og at Thorleif... varer vedtaket med al viktigere å oppnå bal budsjettet, enn at 25 splasser går tapt og at trenger det mest, de eld mest skadelidende, er for men at andre partier kan tilslutning til dette er fort

Labbebussen har på måter gutt eldre og andre avhengig av et nært tilbud mulighet til å komme ut har uten tvil forbedret livet til denne gruppen.

Helge- og nattbusser borte. Dette vil gå ster over dem som bor i utkant

Klosterskogen Arbe ønsker en politikk som

Når blir

Det er ikke ofte jeg leser sidene i avisene, men de bruar var det en overskr påkalte oppmerksomhet så sterkt at jeg måtte lese tikkelen.

«De norske spillerne er lige», var oppslaget. Utt kom fra en håndballede en tapt landskamp.

Jeg stusset. Går det an, for eksempel i idretter re for ærlig? Er ærlighet n man kan gradere etter or behov? Er ikke full ærlig målsetting i mellommen lige forhold? Har ikke a noe med ære å gjøre? El

På tide å

Du kjenner det nok ikke kjører over en fartsdum, men uten at du vet eller det, så anstrenger man muskler om man ikke k slappe av når man forser dumper eller dårlig pre veier. Dette fører til vond og stive nakker og for du det av det så smeller det t len. En smvøende fore

FREDAG 18. FEBRUAR 2000

Varden

9748118426

Pensjonistpartiet støtter Labbebussen

Telemark og Skien Pensjonistpartiet har levert underskrifter fra kampanjen som tar avstand fra at «Labbebusse legges ned» til samferdselsjeften for Telemark fylkeskom mune. Det er et stort behov for labbebussen i distriktet. Vi som har ytt sitt arbeidsomme

Pensjonistpartiet mener «labbebusse må bestå». Vi skal huske på at det nettopp den generasjon dere nå kutter ned på godene nå som er den som har ytt sitt arbeidsomme

SKOLERUTE

148 KLEV

Vi vil ha lekeapparatene tilbake

Dette brevet sendte vi i oktober til skolesjef Tormod Aulebo: I

undersøkelser som viser at den motoriske utvikling for barn i

med en plan som beskriver hva som skal komme av nye uteleke-

bevilget i årets budsjett og ikke utsettes til fremtidige budsjetter.